Civillietas Nr. C30595515

Lietvedības Nr. C-3019-16/25

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

2016.gada 28.janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa:

tiesnese U.Melameda

Abrenes ielā 3, Rīgā, rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret **/pers. B/ (/pers. B/)**, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 2.oktobrī tiesā saņemts **/pers. A/ (turpmāk arī – Prasītāja)** prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret **/pers. B/ (/pers. B/) (turpmāk arī – Atbildētājs)** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums//pers. A/, piedzima dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/.

Dēla tēvs ir /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Atbildētājs par savu dēlu neinteresējas, nesatiekas un viņa uzturēšanā nepiedalās. Dēls dzīvo kopā ar Prasītāju/adrese/, savukārt Atbildētāja patreizējā dzīvesvieta nav zināma. Deklarētā dzīvesvieta atbildētājam ir /adrese/.

Vērš tiesas uzmanību, ka Atbildētājs no 2013.gada līdz šim brīdim nav veicis nevienu maksājumu sava dēla uzturēšanai, līdz ar to Prasītāja spiesta vērsties tiesā ar prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu no dēla tēva /pers. B/.

Ministru kabineta noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts: "Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, proti, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas."

Sākot no 2015.gada janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360,00 EUR, attiecīgi katram vecākam ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 (astoņpadsmit) gadu sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., 108,00 EUR.

Visus maksājumus, kas saistīti ar Prasītājas dēla uzturēšanu sedz viena ar saviem finanšu līdzekļiem.

Dēls mācās Rīgas 80.vidusskolā, trenējas futbolā, papildus apgūst latviešu valodu, apmeklē mākslas pulciņu.

Dēlam pieaugot, Prasītājai nepieciešams nodrošināt atbilstošu vidi viņa veselībai un attīstībai. Ar patreizējiem saviem finanšu līdzekļiem ir stipri ierobežotas iespējas nodrošināt dēlam papildus nodarbības atsevišķos mācību priekšmetos, pulciņu apmeklējumus un izklaides pasākumus.

Dēla slimību gadījumā finanšu līdzekļi nepieciešami medikamentu iegādei.

Dēla uzturēšanas izdevumi var būt mainīgi atkarībā no vajadzībām un vecāks, ar kuru bērns ikdienā kopā dzīvo faktiski parasti tērē vairāk nekā otrs vecāks.

Bērnam var rasties papildus izdevumi, kā piemēram, lielāki izdevumi veselības aprūpei, ja rodas saslimšanas, izdevumi izklaides pasākumiem, bērnu jubileju svinībām, draugu dāvanām, skolas ekskursijām, lielāki pirkumi bērna interešu attīstībai, dzīves vietas uzlabošanai, transporta izdevumi. Izdevumi, lai nodrošinātu bērnam saziņas līdzekļus ar vecākiem un citām personām, proti, telefona iegāde, interneta pieejamība, savukārt izdevumi par mājokļa uzturēšanas pakalpojumiem var būt atšķirīgi ziemas un vasaras mēnešos.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad. bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Civillikuma 177.p. vairāk paskaidro, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu, garīgā un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam. Tādējādi, uzturdošanas pienākums ietver sevī pienākumu nodrošināt bērnu ar ēdienu, apģērbu, veselības aprūpi, kā arī vecāku pienākumu izglītot un audzināt bērnu. Savukārt Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka: "vecākiem ir jānodrošina ne tikai pamatvajadzības pārtika un apģērbs, bet jārūpējas arī par bērna audzināšanu, garīgo attīstību, interešu attīstību un spēju izkopšanu".

Prasītājas izdevumi stipri palielinās, iestājoties rudens\ ziemas periodam, kad dēlam ir jāiegādājas sezonai atbilstošs apģērbs un apavi, kā arī palielinās komunālo maksājumu izdevumi, atbilstoši apkures sezonai. Rudens\ ziemas periodā nepieciešams pastiprināti pievērst uzmanību arī dēla uzturam, lai iespēju robežās izvairītos no rudens\ziemas periodam raksturīgām saslimšanām. Dēlam pieaugot, viņa vajadzības tikai palielināsies un līdz ar to ir ļoti nepieciešama dēla tēva iesaistīšanās dēla uzturēšanā.

ANO Konvencijas par bērna tiesībām 3.panta pirmā dala norāda, ka visās darbībās attiecībā uz bērniem neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātiestādes, kas nodarbojās ar sociālās nodrošināšanas jautājumiem, tiesas, administratīvie vai likumdošanas orgāni, uzmanība pirmām kārtām tiek veltīta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses.

Pamatojoties uz LR Civillikuma 177.pants, Civillikuma 179.pantu, ANO Konvencijas par bērna tiesībām 3.panta pirmo daļu Prasītāja lūdz:

1. piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus /pers. D/ uzturēšanai, atbilstoši MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

2. piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus /pers. D/ uzturēšanai EUR 108,00 katru mēnesi līdz dēla pilngadībai no maza apmēra prasības iesniegšanas brīža;

3. uzturlīdzekļus /pers. D/ uzturēšanai katru mēnesi ieskaitīt prasītājas /pers. A/ kontā : /konta nr./**,** SWEDBANKA;

4. pārējos izdevumus, kas varētu rasties šīs lietas izskatīšanas gaitā, piedzīt no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu Atbildētājam tika nosūtīts maza apmērā prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas.

Atbildētājs nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus.

Lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, nosūtot 2015.gada 10.novembra paziņojumu (lietas lapa 17).

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu daļā.

/pers. A/ un **/pers. B/ (/pers. B/)**, /datums/dzimis dēls /pers. D/. To apstiprina lietas materiālos esošā bērna Dzimšanas apliecības kopijas (lietas lapa 9).

Civillikuma 177.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Savukārt bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam) (Civillikuma 177.panta otrā, trešā un ceturtā daļa).

No minētās tiesību normas secināms, ka vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnam ēdienu, apģērbu, mājokli, veselības aprūpi, kā arī materiālajām iespējām atbilstošu papildus izglītību un attīstību veicinošas nodarbības.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir rūpēties par saviem bērniem un tā kā bērns dzīvo pie mātes, atrodas viņas aprūpē un apgādībā, tad tēva pienākums ir sniegt materiālo palīdzību, maksājot uzturlīdzekļus.

No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs bērna uzturēšanai līdzekļus nedod prasītājai. Tiesa atzīst, ka bērnam ir nepieciešams nodrošināt iespēju saņemt no sava tēva regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērnu ikdienas aprūpes realizācijai.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts

paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, kas bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25% apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" (stājušies spēkā 2016.gada 1.janvārī) 2.punktā ir noteikts, ka Minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas bērna vecākam jānodrošina līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 92,50 eiro mēnesī un no septiņu gadu vecuma 111,00 eiro mēnesī.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka Prasītājas maza apmēra prasība ir apmierināma un no Atbildētāja dēla uzturam piedzenami 111,00 EUR mēnesī, sākot no prasības celšanas dienas, tas ir, no 2015.gada 2.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., no 2015.gada 2.oktobra līdz bērns sasniedz pilngadību.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Tā kā prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, ceļot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, no tiesas izdevumu samaksas bija atbrīvota, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, kā to paredz Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikto valsts nodeva, kas piedzenama no atbildētāja par labu valstij, sastāda 199,80 EUR.

Savukārt, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, tas ir, izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda 6,60 EUR, kas arī piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumam daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nosakāma nekavējoša izpilde, savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 194.pantu, 195.pantu un 204.[1] panta otro daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25] pantu, 250.[27] panta pirmo un otro daļu, tiesa

nosprieda:

prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no **/pers. B/ (/pers. B/)**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, labā 111,00 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 2.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama kontā Nr./konta nr./SWEDBANKA, HABALV22.

Piedzīt no **/pers. B/ (/pers. B/)**, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 199,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,60 EUR.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, samaksu apliecinošu dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /paraksts/ U.Melameda